

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Диана Петрова Ковачева, доцент по международно право и международни отношения в Секция „Международноправни науки“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките

Определена съм за вътрешен член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Международно право и международни отношения“, съгласно Заповед № РД-09-83/ 24.09.2021 г. на Директора на Института за държавата и правото при БАН. Конкурсът е обявен в Държавен вестник, брой 62 от 27.07.2021 г. от Института за държавата и правото при Българската академия на науките

За участие в конкурса е представен хабилитационен труд на тема: **„По-добро нормотворчество в Европейския съюз и България“** София, издателство на Българската академия на науките „Проф. Марин Дринов“ 2021, 308 страници.

Авторът на хабилитационния труд д-р Тони Атанасов Димов е главен асистент по Право на Европейския съюз в секция „Международноправни науки“ на Института за държавата и правото при Българската академия на науките, който е и единствен участник в горепосочения конкурс.

I. Кратки биографични данни за кандидата

В конкурса участва един кандидат – д-р Тони Атанасов Димов, главен асистент по Право на Европейския съюз в секция „Международноправни науки“ на Института за държавата и правото при Българската академия на науките.

Д-р Димов е завършил специалност „Право“ в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ със специализации “Правораздаване“ и “Международни отношения“. Бил е правен експерт, главен правен експерт и правен консултант. От 2011 г. е старши правен експерт, председател и учредител на Център за оценка на въздействието на законодателството.

Тони Димов придобива научната и образователна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“ с тема на дисертационния труд „Оценка на въздействието на законодателството в Европейския съюз – същност, правна уредба и механизми“. От 2018 г. до момента е главен асистент по Право на Европейския съюз в Института за държавата и правото при Българската академия на науките, а от 2001 г. до сега е и адвокат в Софийска адвокатска колегия.

Кандидатът осъществява активна научноизследователска и преподавателска дейност в областта на Правото на Европейския съюз (ПЕС), Теория на нормотворчеството и правото и Международноправна защита на правата на човека.

Д-р Тони Димов е автор общо на три монографии, множество научни публикации и е един от авторите на първата национална концепция за въвеждане на оценката на въздействието на регулирането и на обществените консултации в българския нормотворчески процес, постигнала своята практическа реализация в края на 2016 г. с приемането на Закона за изменение допълнение на Закона за нормативните актове.

Във връзка с оценката за научната работа на д-р Тони Димов следва да бъде отбелязано, че той покрива минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките.

Оценката на професионалната биография и научната работа на д-р Димов дават основание да се твърди, че той е утвърден водещ изследовател в областта, в която са научните му интереси.

II. Общо описание на представените материали

В обявения конкурс кандидатът е представил 12 труда, от които една монография, представена като хабилитационен труд, една монография, която не е представена като основен хабилитационен труд, една публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ и девет статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове.

Във връзка с участието си в конкурса д-р Димов е представил и цитирания, които са в съответствие с необходимия брой точки (100): едно цитиране в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни и тринадесет цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

III. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Хабилитационният труд се състои от въведение, четири глави и заключение. Всяка глава е подразделена с римски и арабски означения. Трудът е в обем от 308 страници и съдържа 257 бележки под линия. Списъкът с използваната литература включва съчинения на български и английски език. Изложението е добре структурирано и балансирано и е написано на ясен юридически език.

Предмет на настоящото изследване е изясняване на същността на понятието за „по-доброто нормотворчество“. За тази цел са разгледани

неговата правна същност, теориите за възникването му, неговото съдържание и еволюцията на теориите за него.

В Глава първа от монографията е изследвано понятието „за по-добро нормотворчество“, неговото възникване и еволюция в Европейския съюз. Въпреки различните виждания за него, като например поставянето на акцент върху неговото морално измерение или фокусирането върху неговата роля на гарант за демократичната легитимност на решенията относно регулирането чрез право или алтернативни на него подходи, в основата на разбиранията за важността и ценността на „по-доброто регулиране“ неизменно стои изводът, че една основана на факти, просто и ясно формулирана правна уредба има много по-големи шансове да бъде правилно прилагана и да постига своите цели от всяка друга.

Глава втора от труда е посветена на принципите, институтите и приложното поле за постигане на по-добро нормотворчество. Разгледан е и начинът, по който по-доброто регулиране се интегрира в процеса на вземане на решения в институциите на Европейския съюз, както и способите посредством които се осигурява спазването на принципите на субсидиарността и пропорционалността в правото на Европейския съюз.

Глава трета от изследването е посветена на въпроса за практическите аспекти на нормотворческия процес в Европейския съюз и в държавите членки, като са представени подходите на приложение на основни инструменти за постигане на „по-доброто регулиране“, както и регулаторната политика и институционалният надзор в ЕС.

Глава четвърта от труда е посветена на нормотворчеството в България. Подробно е разгледана Програмата за по-добро регулиране в България в нейния първи вариант (2008 – 2010 г.), както и актуализираната ѝ версия. Представена е регулаторната реформа, започнала в края на 2016 г. с измененията в Закона за нормативните актове, Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и приемането на

поредица от нормативни и ненормативни актове на изпълнителната власт. В изследването се обръща внимание на ситуацията в Република България, като се анализира въпросът за това до каква степен при създаването на правните норми се спазват принципите на „по-доброто нормотворчество“. Внимание заслужават сравнителните данни за други държави членки на Европейския съюз, което дава възможност за обективна оценка на ситуацията в нашата страна.

С право може да се твърди, че монографията има оригинален и приносен характер и запълва празнина в българската правна наука. Тя е първото цялостно изследване у нас, посветено на нормотворчеството в ЕС и в България. До настоящия момент в българската доктрина не е правено подобно теоретично изследване с такъв фокус и обобщение.

IV. Оценка на научните и научно-приложните резултати на труда

С основание може да се твърди, че авторът е постигнал конкретни научни и научно-приложни резултати при създаването на монографията, представена като хабилизационен труд. Основната ценност на труда е очертаната рамката на понятието „по-добро регулиране“ и изясняването на неговото съдържание чрез примери и добри практики от ЕС и държави-членки на ЕС. Трудът има и ясно изразена практическа стойност, свързана с възможността представените добри практики и европейски стандарти да бъдат използвани на национално ниво.

V. Научни приноси

Приемам посочените от кандидата д-р Димов научни и научно-приложни приноси, като специално бих открила и следните:

1. Монографичният труд представлява първото научно обосновано изследване на нормотворческия процес в с ясно открояване на неговите дефицити.
2. Направен е опит за дефиниране на европейското понятие за „по-добро регулиране“, като то е поставено в контекста на спецификите на българската националната правна система.
3. Приносен момент е изясняването на съдържанието на конкретни понятия, свързани с нормотворческия процес и използвани в правото на ЕС.

VI. Други научни публикации, представени заедно с монографията

Представените научни публикации са свързани с темата на хабилитационния труд и са доказателство за последователността на научните търсения на автора. Всички те са посветени на актуални проблеми с теоретично и практико-приложно значение. В тази връзка поддържам, че приетите за рецензиране научни трудове следва да се оценят положително.

VII. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към хабилитационния труд на кандидата, но бих препоръчала, при евентуално второ издание или създаване на електронна версия на монографията, авторът да обмисли извеждането на обобщени препоръки за усъвършенстване на българския нормотворчески процес, които да го направят „по-добър“. Препоръките могат да бъдат обособени в края на всяка глава или в края на монографията. Смятам че подобен подход ще засили практическата приложимост на труда на д-р Димов.

Заклучение

Изследването съдържа оригинални научни и научно-приложни приноси и показва задълбочени познания и качества на научен изследовател на г-н Тони Атанасов Димов.

На основание на всичко горепосочено **изразявам положителната си оценка** и считам, че представения хабилитационен труд на тема „По-добро нормотворчество в Европейския съюз и България“, отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Вътрешните правила на Българската академия на науките.

Считам че гл. ас. д-р Тони Атанасов Димов отговаря на изискванията на законодателството за заемане на академичната длъжност "доцент" и предлагам да бъде избран за „доцент“ по професионално направление „Право“ 3.6., научна специалност „Международно право и международни отношения“.

11. 11. 2021 г.

Член на научното

жури:.....

гр. София

(доц. д-р Диана Ковачева)

STATEMENT

BY

Assoc. Prof. Dr. Diana Petrova Kovatcheva,

Associate Professor of International Law and International Relations in the
Section of International Law at the Institute of the State and the Law at the
Bulgarian Academy of Sciences

I have been appointed an internal member of the Scientific jury in the competition for the academic position of "Associate Professor" in the scientific direction "International Law and International Relations", according to Order № RD-09-83 / 24.09.2021 of the Director of the Institute for the state and the law at the Bulgarian Academy of Sciences. The competition was announced in the State Gazette, issue 62 of 27.07.2021 by the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences.

For the purposes of the competition a habilitation thesis was presented on the topic: "Better rule-making in the European Union and Bulgaria", Sofia, publishing house of the Bulgarian Academy of Sciences "Prof. Marin Drinov "2021, 308 pages.

The author of the habilitation thesis, Dr. Toni Atanasov Dimov, is the Chief Assistant in European Union Law in the International Law Section of the Institute of the State and the Law at the Bulgarian Academy of Sciences. He is the only participant in the competition.

I. Brief biographical data of the candidate

One candidate participates in the competition - Dr. Toni Atanasov Dimov, Chief Assistant in European Union Law in the Section of International Law at the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences.

Dr. Dimov graduated in Law from the Law Faculty of Sofia University "St. Kliment Ohridski with specializations "Justice" and "International Relations ". His professional CV indicates that he has been

a legal expert, chief legal expert and legal consultant. Since 2011 he has been a senior legal expert, chairman and founder of the Center for Legislative Impact Assessment.

Dr Toni Dimov acquires the scientific and educational degree "Doctor" in the professional direction 3.6. Law, scientific specialty "International Law and International Relations" with the topic of the dissertation "Assessment of the impact of legislation in the European Union - nature, legal framework and mechanisms". Since 2018 he has been Chief Assistant in European Union Law at the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences, and since 2001 he has been registered as a lawyer at the Sofia Bar Association.

It should be noted that the candidate carries out active research and teaching activities in the field of the Law of the European Union, in Theory of Rulemaking and Law and International Legal Protection of Human Rights.

Dr. Toni Dimov is the author of a total of three monographs, a number of scientific publications and is one of the authors of the first national concept for the introduction of regulatory impact assessment and public consultations in the Bulgarian rulemaking process, which achieved its practical implementation in 2016 with the adoption of the Law for amendment of the Law for the normative acts.

In view of the evaluation of the scientific work of Dr. Toni Dimov, it should be noted that it meets the minimum national requirements for the academic position of "Associate Professor" at the Institute of the State and the Law at the Bulgarian Academy of Sciences.

The evaluation of the professional biography and the scientific work of Dr. Dimov gives grounds to claim that he is an established leading researcher in the field of his scientific interests.

II. General description of the presented scientific materials

In the announced competition the candidate has presented 12 works, of which one monograph, presented as a habilitation work, one monograph, which is not presented as a main habilitation work, one published book, based on a defended dissertation for awarding the educational and scientific degree "Doctor" and nine articles published in non-peer-reviewed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes.

In view with his participation in the competition, it should be pointed out that Dr. Dimov also presented citations that are in accordance with the required number of points (100): one citation in a scientific publication, referenced and indexed in world-famous databases and thirteen citations in non-refereed journals with scientific review.

III. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

The habilitation work consists of an introduction, four chapters and a conclusion. The paper is 308 pages long and contains 257 footnotes. The list of used literature includes works in Bulgarian and English. The presentation is well structured and balanced and is written in clear legal language.

The subject of the present study is to clarify the essence of the concept of "better rulemaking". For this purpose, its legal nature, theories of its origin, its content and the evolution of theories about it, are considered in the monograph.

Chapter one of the monograph examines the concept of "better rule-making", its origin and evolution within the European Union. Despite differing views on it, such as emphasizing its moral dimension or focusing on its role as a guarantor of the democratic legitimacy of regulatory decisions by law or alternative approaches, it underpins perceptions of the importance and value of "better regulation" invariably concludes that a fact-based, simple and clearly worded legal framework is much more likely to be properly implemented and achieve its objectives than any other.

Chapter two of the paper is dedicated to the principles, institutes and scope for achieving better rulemaking. The way in which better regulation is integrated into the decision-making process in the institutions of the European Union is also considered, as well as the ways in which the principles of subsidiarity and proportionality are ensured in the Law of the European Union.

Chapter three of the study focuses on the practical aspects of the rule-making process in the European Union and in the Member States, presenting approaches to the application of key instruments for achieving "better regulation", as well as regulatory policy and institutional supervision in the EU.

Chapter four of the monograph is dedicated to the rule-making in Bulgaria. The Program for Better Regulation in Bulgaria in its first version (2008-2010) is examined in detail, as well as its updated version. The monograph presents the regulatory reform, started at the end of 2016 with the amendments to the Law on Normative Acts, the Rules of Procedure of the National Assembly and the adoption of a series of normative and non-normative acts of the executive power. The scientific study takes into consideration the situation in the Republic of Bulgaria, analyzing the question of the extent to which the principles of "better rule-making" are observed in the creation of legal norms. The comparative data for other member states of the European Union deserves attention, which allows for an objective assessment of the situation in our country.

It can be rightly argued that the monograph has an original and contributing character and fills a gap in the Bulgarian legal science. It is the first comprehensive study in our country, dedicated to rule-making in the EU and in Bulgaria. To date, no such theoretical study with such a focus and summary has been made in the Bulgarian doctrine.

IV. Evaluation of scientific and applied research results

It can be reasonably argued that the author has achieved specific scientific and applied results in creating the monograph, presented as a habilitation thesis. The main value of the work is the outlined framework of the concept of "better regulation" and the clarification of its content through examples and good practices from the EU and EU Member States. The work also has a clear practical value related to the possibility of the presented good practices and European standards to be used at national level.

V. Scientific contributions of the habilitation work

I accept the scientific and scientific-applied contributions indicated by the candidate Dr. Dimov, and I would especially like to highlight the following:

1. The monographic work is the first scientifically substantiated study of the rule-making process with a clear indication of its deficits.
2. Definition of the European concept of "better regulation", as it is placed in the context of the specifics of the Bulgarian national legal system.
3. A clarifying moment is the clarification of the content of specific concepts related to the rule-making process and used in EU law.

VI. Other scientific publications presented together with the monograph

The presented scientific publications are related to the topic of the habilitation work and are proof of the consistency of the author's scientific research. All of them are dedicated to current issues of theoretical and practical significance. In this regard, I support that the scientific papers accepted for review should be evaluated positively.

VII. Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks on the habilitation work of the candidate, but I would recommend, in case of a second edition or creation of an electronic version of the monograph, the author to consider summarizing recommendations for improving the Bulgarian rulemaking process and to make it "better". Recommendations can be listed at the end of each chapter or at the end of the monograph. I believe that such an approach will strengthen the practical applicability of Dr. Dimov's work.

Conclusion

The habilitation work contains original scientific and scientific-applied contributions and shows in-depth knowledge and qualities of a researcher of Dr Toni Atanasov Dimov.

Based on all the above, **I express my positive assessment** and believe that the presented habilitation thesis on "Better rulemaking in the European Union and Bulgaria" meets the requirements of the Law

on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the implementation of ZRASRB and the Internal Rules of the Bulgarian Academy of Sciences.

I believe that Dr. Toni Atanasov Dimov meets the requirements of the legislation for holding the academic position of "Associate Professor" and I propose to be elected "Associate Professor" in the professional direction of "Law" 3.6, Scientific specialty "International Law and International Relations".

11. 11. 2021

Member of the scientific jury:

Sofia

(Assoc. Prof. Dr. Diana Kovatcheva)